

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. H. N.**, zast. Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2016, č. j. OAM-8/ZA-ZA11-HA08- 2016, E. č. B004092, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 12. 2016, č. j. 75 Az 11/2016 – 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] Z předloženého správního spisu lze zjistit, že dne 5. 1. 2016 učinil stěžovatel prohlášení o mezinárodní ochraně na území České republiky. Z údajů poskytnutých k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 8. 1. 2016 vyplývá, že stěžovatel je vietnamské

státní příslušnosti a národností Kinh, bez zdravotního omezení, bez náboženského přesvědčení a není členem žádné politické strany či jiné organizace. Je svobodný, na území České republiky žije jeho přítelkyně I. T. a dcera V. (příjmení dcery nebylo v době podání žádosti o mezinárodní ochranu známo), obě státní příslušnice České republiky.

[3] Dne 8. 1. 2016 v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že do České republiky přicestoval v březnu 2009 na základě víza za účelem podnikání, které si vyřídil na radu svého známého, který žije v České republice již dlouhou dobu a poskytl mu všechny potřebné informace. Toto vízum si po příjezdu do České republiky prodlužoval. V červnu 2012 byl však obviněn z drogové trestné činnosti, takže se mu další prodloužení víza již nepodařilo. Při kontrole policií v roce 2012 mu bylo uděleno správní vyhoštění. Následně byl odsouzen k 26 měsícům nepodmíněného trestu odnětí svobody, propuštěn byl dne 21. 10. 2014 po částečném prominutí trestu. Poté vyhledal pomoc advokáta, který za něj sepsal žádost o vízum. Za dva týdny jej advokát informoval, že nemá šanci vízum získat, že si musí koupit letenku a odcestovat do Vietnamu. Jelikož chtěl v České republice stěžovatel zůstat, zůstal zde protiprávně.

[4] S přítelkyní se seznámil asi rok před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nějakou dobu společně bydleli u kamaráda v Mostě. Kvůli zaměstnání se však musel odstěhovat do Prahy, proto se vídali jednou za týden, popř. jednou za čtrnáct dní. Přítelkyně v té době, stejně jako nyní, bydlela u své matky v Mostě. V červenci nebo v srpnu 2015 se od přítelkyně dozvěděl, že je gravidní. Naposledy se viděli dne 3. 1. 2016, když mu zavolala, že má porodní bolesti, ať přijede do porodnice. Téhož dne se jim narodila dcera V.

[5] Stěžovatel zjistil od svých kamarádů (někdy kolem Vánoc v roce 2015), že dítě bude po narození potřebovat rodný list a k jeho vystavení musí stěžovatel mít povolení k pobytu, takže mu poradili, aby podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Požádal o ni tedy, aby zde dostal povolení k pobytu, mohl tady zůstat a plnit své otcovské povinnosti. Do Vietnamu se vrátit nechce, neboť přítelkyně tam nechce odcestovat spolu s ním. Stěžovatel si přeje, aby celá rodina bydlela společně v Praze, blízko jeho pracoviště, s čímž jeho přítelkyně souhlasí. Jiné důvody, které by jej vedly k odjezdu z vlasti či k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neuvedl.

[6] V řízení před krajským soudem stěžovatel nekonkretizoval, pro udělení jaké formy mezinárodní ochrany má podaná žaloba svědčit. Napadal celý výrok rozhodnutí žalovaného, lze však dovodit, že brojil proti způsobu posouzení naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, nesprávně právně posoudil uvedené skutečnosti a považoval rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné.

[7] Upozorňoval na to, že doplňkovou ochranu je možné udělit i dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy v případě, že by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný se naplněním tohoto důvodu vůbec nezabýval, pouze stručně uvedl, že případné vycestování stěžovatele po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech jím sdělených nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Dále odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, č. j. 4 Az 9/2010 – 48, v němž je uvedeno, že pokud cizinec hodlá realizovat svůj rodinný život na území České republiky, má k tomu využít

pokračování

standardních institutů, které poskytuje zákon o pobytu cizinců. V důsledku toho měl za to, že je v této části rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[8] Poukazoval i na to, že se žalovaný nezabýval pojmem vážná újma tak, jak je definován v § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Byl přesvědčen, že právě pro naplnění tohoto důvodu mu měla být doplňková ochrana udělena a odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2008, č. j. 47 Az 63/2008 – 31.

[9] Zároveň uvedl, že standardních institutů dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), nelze v jeho případě využít, neboť mu bylo uloženo správní vyhoštění a jedinou možností jak realizovat rodinný život na území České republiky je prostřednictvím doplňkové ochrany.

[10] Uvedl, že samotným vycestováním by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), který zakotvuje právo na respektování rodinného a soukromého života. Zároveň je přesvědčen, že není naplněna žádná z podmínek čl. 8 odst. 2 Úmluvy, která by umožňovala státním orgánům zasahovat do tohoto práva stěžovatele. Vzhledem k tomu, že jeho přítelkyně odmítá opustit Českou republiku, vedlo by jeho vyhoštění k odtržení od jeho rodiny na dlouhou dobu, protože sice může požádat o udělení víza po uplynutí doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území Schengenského prostoru, avšak je mu známo, že osobám, kterým bylo již dříve správní vyhoštění uděleno, se vízum neuděluje. Tímto by došlo k zásahu do práv na soukromý a rodinný život nejen jeho, ale i jeho dcery a přítelkyně. Navíc vycestování jeho rodiny do Vietnamu je vyloučeno z existenčních důvodů.

[11] Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný dle jeho závěrů vycházel z informací poskytnutých stěžovatelem v žádosti o udělení azylu a z následného pohovoru k ní, z informací Ministerstva zahraničních věcí o situaci neúspěšných žadatelů vietnamského původu o azyl po návratu do vlasti, výroční zprávy organizace Human Rights Watch z roku 2015, Svoboda ve světě 2015 – Vietnam a zprávy Mezinárodní organizace pro migraci z roku 2012. Dospěl k závěru, že stěžovatel předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu nesplňuje. To vše podrobně rozvedl. Soud proto hodnotil zjištěný skutkový stav za dostatečný a námitku nepřezkoumatelnosti shledal nedůvodnou.

[12] Jednotlivými důvody § 14 odst. 2 zákona o azylu se žalovaný zabýval (konkrétně od pátého odstavce na str. 5 až do poloviny str. 7 rozhodnutí) a jasně uvedl, z jakých zjištěných podkladů při rozhodování vycházel. Odkázal také na rozhodnutí sp. zn. 4 Az 9/2010, ze kterého vyplývá, že k realizaci rodinného života na území České republiky slouží instituty poskytované prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Z toho lze vyvodit, že se neudělením mezinárodní ochrany dle § 14 odst. 2 zákona o azylu řádně zabýval a dostatečně jej odůvodnil.

[13] K námitce porušení čl. 8 Úmluvy soud zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71. Nejvyšší správní soud shledal, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života,

který si cizinec vytvořil na území České republiky. Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území takové vazby, že by nepřiměřeným zásahem bylo již pouhé jeho vycestování z území. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života.

[14] Vycestování stěžovatele rovněž nemůže představovat závažnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, zejména proto, že i v případě opuštění republiky by o jeho nezletilou dceru bylo nadále postaráno a to primárně její matkou. Ta je schopna se o dceru sama postarat, neboť i v době jejího těhotenství se stěžovatelem ve společné domácnosti nežila a nejedná se tak o situaci, kdy je odkázána na jeho příjem. Kontakty s přítelkyní a dcerou, pokud by setrvaly na území České republiky, nebudou vyloučeny, byť mohou vyžadovat zvýšené úsilí stěžovatele.

[15] Krajský soud dodal, že si stěžovatel po návratu do Vietnamu může požádat o některou z forem povolení k pobytu na území České republiky dle zákona o pobytu cizinců. Konstatoval, že situaci, kterou si stěžovatel způsobil svým jednáním, nelze řešit pomocí mezinárodní ochrany. Řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Souhlasil se žalovaným, že žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany je účelová ve vztahu k jeho hrozícímu vyhoštění.

[16] Závěrem dodal, že se žalovaný podrobně zabýval politickou a společenskou situací, jež panuje ve Vietnamské socialistické republice. Byť dospěl k závěru, že úroveň ochrany základních lidských a občanských práv a svobod se nenachází na srovnatelné úrovni s Českou republikou, přičemž mnohá z uvedených práv jsou dokonce ze strany vládnoucí moci omezována, nehrozí stěžovateli žádné reálné nebezpečí pronásledování, nelidského či ponižujícího chování, pro které by byla jeho žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany důvodná.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[17] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) s. ř. s.

[18] Nejprve se vyjadřuje k důvodům, dle kterých kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. a odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Kasační stížnost je přijatelná v případech, kdy se jedná o řešení otázky, která nebyla řešena judikaturou nebo je judikaturou řešena rozdílně, popřípadě tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. K poslední jmenovanému bodu podle stěžovatele došlo, neboť skutková zjištění nemají oporu v provedených důkazech a právní otázka byla vyřešena způsobem neodpovídajícím ustálené judikatuře. Krajský soud také porušil kasační princip, který je podstatou přezkumu rozhodnutí ve správním soudnictví.

[19] Namítá, že rozhodnutí žalovaného je nesprávné z důvodu nesprávného právního posouzení, nedostatečně zjištěného skutkového stavu a že jde o rozhodnutí nepřezkoumatelné.

pokračování

[20] Správní orgán se podle něj řádně nezabýval důvody udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, když v rozhodnutí uvedl pouze jedinou větu a odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 4 Az 9/2010. Krajský soud uvedl, že námitka je nedůvodná, přičemž sám odůvodnění rozsudku doplnil o chybějící úvahy žalovaného a zdůvodnil nesplnění podmínek udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[21] Krajský soud se v odůvodnění rozsudku podrobně zabýval otázkou, proč rozhodnutí žalovaného není v rozporu s čl. 8 Úmluvy. Svůj závěr opírá o judikaturu Nejvyššího správního soudu a následně ji aplikuje na případ stěžovatele. Žalovaný však čl. 8 Úmluvy ve svém rozhodnutí ani nezmínil.

[22] Postup krajského soudu není správný, protože soudy ve správním soudnictví nejsou oprávněny doplňovat chybějící úvahy správních orgánů, zejména pokud byla žaloba podána z důvodu nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí pro absenci úvah žalovaného a řádné odůvodnění jeho rozhodnutí. Krajský soud měl posoudit, zda je odůvodnění rozhodnutí žalovaného dostačující a lze ho považovat za přezkoumatelné a zákonné. V opačném případě měl krajský soud rozhodnout o nezákonnosti napadeného rozhodnutí, zrušit jej a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud ale takto nepostupoval a v rozporu se soudním řádem správním sám uvedl důvody, pro které nespátřuje důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[23] Stěžovatel nesouhlasí s posouzením nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ani s aplikací mezinárodních smluv na jeho případ.

[24] Krajský soud nesprávně dospěl k závěru, že návrat stěžovatele do Vietnamu nepředstavuje výjimečný zásah do jeho soukromého a rodinného života a není proto v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně s čl. 8 Úmluvy. Stěžovatel má na území České republiky partnerku a dceru, obě státní příslušnice České republiky. Pokud by musel Českou republiku opustit, byl by od své rodiny odloučen na dobu v řádu několika let, což by hluboce zasáhlo nejen do jeho soukromého a rodinného života, ale také do soukromého a rodinného života jeho partnerky a dcery.

[25] Již pouhým vycestováním z území České republiky by bylo zasaženo do jeho soukromého a rodinného života, tedy i do práva garantovaného čl. 8 Úmluvy. Požadavek na vycestování z území může být sice odůvodněn zákonem, není však odůvodněn žádnou z dalších podmínek stanovenou v čl. 8 odst. 2 Úmluvy, která by umožňovala státním orgánům do jeho práv zasahovat. Naopak, Česká republika je povinna toto právo, vyplývající z mezinárodní smlouvy, chránit.

[26] K tvrzení, že dcera i partnerka žijí u partnerčiny matky a o dceru stěžovatele bude postaráno, neměl krajský soud žádné podklady, neboť nebylo provedeno žádné dokazování v tomto směru. Zároveň je nepochybné, že i kdyby o dceru stěžovatele mohlo být postaráno buď matkou anebo babičkou, vlastní péči biologického otce nemůže plnohodnotně nahradit jakákoli péče jiné osoby.

[27] Nesouhlasí s tvrzením žalovaného a krajského soudu, že žádost o mezinárodní ochranu byla účelová, s cílem zabránit jeho vyhoštění. Jeho postup je logický a nikoli účelový. Již při pohovoru provedeném dne 8. 1. 2016 uvedl, že důvodem podání žádosti je jeho rodinný život v České republice, který je vázán na území republiky. Skutečnost, že o udělení mezinárodní ochrany požádal až v době, kdy se mu narodila dcera, vysvětlují samotné důvody, pro které o tuto ochranu žádal. Neměl důvod o mezinárodní ochranu žádat dříve, tedy v době před narozením dcery, se kterou by chtěl realizovat svůj rodinný život.

[28] Krajský soud i žalovaný shodně uvádějí, že stěžovatel si svou situaci zapříčinil svým jednáním sám. V případě zájmu realizovat rodinný život na území České republiky má využít institutů, které poskytuje zákon o pobytu cizinců. Jak již stěžovatel uvedl v žalobě, není oprávněn žádat o jakýkoli druh pobytového oprávnění dle zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu pravomocně uloženého správního vyhoštění. Jediná možnost realizace jeho rodinného života v České republice je proto právě prostřednictvím doplňkové ochrany.

[29] Z výše uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[30] Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť je přesvědčen, že jeho rozhodnutí je, stejně jako rozsudek krajského soudu, vydán v souladu s právními předpisy. Souhlasí se závěry krajského soudu, který v rozhodnutí ani postupu žalovaného nezakládá ani vady řízení neshledal, veškeré žalobní námitky vypořádal.

[31] Stěžovatel zpochybňuje správnost vydaného rozhodnutí žalovaného a opakovaně se dovolává vztahu se svou přítelkyní i dcerou a současně nemožnosti využití legalizace pobytu pomocí zákona o pobytu cizinců. V průběhu správního řízení však bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti stěžovatele je jeho další legální pobyt na území České republiky, aby zde mohl nadále pobývat i pracovat.

[32] Při posuzování žádosti vycházel především ze stěžovatelovy výpovědi a z informací, které shromáždil v průběhu celého řízení ohledně situace ve Vietnamu. Nedospěl k závěru, že by mohl ve vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť nic takového netvrdil.

[33] Důvodem pro opuštění vlasti bylo zlepšení jeho ekonomické situace, neboť přicestoval do České republiky v roce 2009 za účelem podnikání. Byl mu zde udělen dlouhodobý pobyt, a to od 10. 6. 2009 do 20. 12. 2012 dle evidence cizinců. O mezinárodní ochranu požádal výhradně z důvodu legalizace svého pobytu, neboť Českou republiku nechce opustit, protože zde má přítelkyni a dceru. Navíc až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území České republiky.

[34] Skutečnost, že si řízením o udělení mezinárodní ochrany hodlá na českém území legalizovat svůj další pobyt, který se mu nezdařilo zajistit dle jiného platného zákona, nezakládá relevantní důvod pro udělení azylu.

[35] Důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou jednoznačně stanoveny zákonem o azylu a z něj je zřejmé, že mezinárodní ochrana se uděluje ze zcela jiných závažných příčin,

pokračování

především z důvodů pronásledování či hrozby vážné újmy v zemi původu stěžovatele. Po zhodnocení celého příběhu k nim však žalovaný nedospěl. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 – 47.

[36] Žádost považuje za zcela účelovou, neboť stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal dne 8. 1. 2016, tedy několik dní po narození dcery. Sám stěžovatel tvrdil a ze svých zkušeností věděl, že o jistý konkrétní druh pobytu za účelem legalizace se žádá v jiném, a to zcela samostatném správním řízení.

[37] Žalovaný zdůrazňuje, že po celou dobu (nelegálního) pobytu stěžovatele bylo na něm samotném, aby dodržoval platný právní řád České republiky, resp. si upravil pobyt podle zvláštního zákona, a to zákona o pobytu cizinců, což neučinil. Namísto toho podal účelovou žádost o mezinárodní ochranu.

[38] Dodává, že z podrobného rozhodnutí krajského soudu plyne, že stěžovatel nebyl pronásledován ve smyslu zákona o azylu, přičemž žalovaný při svém rozhodování nijak nepochybil. V rozsudku je uvedeno, že se žalovaný podrobně zabýval politickou a společenskou situací panující ve Vietnamu a s ohledem také na tyto skutečnosti žalobu zamítl. Také zde uváděl, že souhlasí s tvrzením žalovaného, že jde o účelovou žádost a poskytnutí azylu nelze zaměňovat s jinými formami legálního pobytu a účelově je využívat.

[39] S ohledem na výše uvedené považuje žalovaný kasační stížnost za nedůvodnou, a proto navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[40] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[41] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení sp. zn. 1 Azs 13/2006, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[42] Soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše zmíněným usnesením prvního senátu zdejšího soudu. Skutková zjištění mají oporu ve spisu, řešená otázka byla vyřešena v souladu s ustálenou judikaturou a kasační princip nebyl krajským soudem porušen.

[43] Krajský soud se namítaného nahrazení úvahy žalovaného ve věci nesplnění podmínek udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nedopustil.

[44] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatele vycházel především z jeho výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Kromě žádosti o mezinárodní ochranu, protokolu o pohovoru a informace z informačního systému Policie ČR (CIS), využil i Informaci Ministerstva zahraničních věcí č. j. 98851/2015-LPTP ze dne 26. 5. 2015, Zprávu Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015, Zprávu Freedom House ze dne 28. 1. 2015, Svoboda ve světě 2015, Výroční zprávu Amnesty International 2014/2015, 25. 2. 2015 ze dne 8. 4. 2015 a Zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) z října 2012 ze dne 2. 4. 2013 a aktuální informace databanky ČTK „Země světa, Vietnam“. Veškeré uvedené podklady jsou součástí spisového materiálu.

[45] V souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“) byla dne 8. 1. 2016 stěžovateli dána možnost seznámit se se všemi podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Stěžovatel se s podklady seznámit nechtěl, nabízené možnosti nevyužil. Nenavrhoval žádné další doplnění podkladů a nevyslovil žádné námitky.

[46] Odůvodnění rozhodnutí žalovaného se od str. 5 pátého odstavce do str. 7 pátého odstavce věnuje nenaplnění jednotlivých důvodů udělení mezinárodní ochrany dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Tomu předchází rekapitulace všech zdrojů, ze kterých žalovaný při svém rozhodování vycházel.

[47] Stěžovateli lze přisvědčit, že k § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se v odůvodnění rozhodnutí žalovaný vyjádřil způsobem, který je na samé hranici přezkoumatelnosti, když uvedl: „[p]řípadné vycestování výše jmenovaného po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech jím sdělených nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR“. Z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí je však patrné, že žalovaný při rozhodování posuzoval všechny shromážděné informace, včetně informací poskytnutých samotným stěžovatelem o jeho rodinné situaci. Žalovaný si byl vědom, že zde má stěžovatel přítelkyni a dceru. Je také zřejmé, že se žalovaný rodinným životem stěžovatelem, resp. porušením čl. 8 Úmluvy zabýval, ač tento není výslovně v rozhodnutí uveden. Při posuzování této otázky vycházel ze závěrů rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 4 Az 9/2010 a prostřednictvím citace příslušné části tohoto rozhodnutí konstatoval, že k realizaci rodinného života cizího státního příslušníka na území České republiky slouží standardní instituty, které k tomu účelu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců upravuje, nikoli snaha o jejich obcházení prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu. Po žalovaném nelze požadovat, aby vypisoval seznam všech mezinárodních závazků, se kterými dle jeho názoru není vydání stěžovatele do země původu v rozporu.

[48] Skutečnost, že v rozsudku krajského soudu je čl. 8 Úmluvy více rozveden, není nepřijatelným nahrazením chybějících úvah žalovaného, ale reakcí krajského soudu na stěžovatelem vznesenou žalobní námitku. Krajský soud jen podrobně odůvodnil, z jakých důvodů se závěrem žalovaného ztotožnil. Rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí krajského soudu jsou přezkoumatelná.

pokračování

[49] Následně soud zkoumal posouzení naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[50] Jak již uvedl krajský soud, je nutné rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky České republiky bylo samotné vycestování cizince (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona o pobytu cizinců), od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění cizince (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 46/2008). Nutnost vycestování do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany, pokud mu nesvědčí žádný jiný důvod pro legální pobyt na území České republiky, mu totiž neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z forem povolení k pobytu na území České republiky dle zákona o pobytu cizinců.

[51] Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že obvykle jen dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života. Rodinné (či obdobné osobní) vazby by si musel žadatel na území vytvořit a navíc takové, aby již pouhá nutnost vycestování z území České republiky znamenala nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 – 28, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2014, č. j. 4 Azs 30/2013 – 35 a ze dne 25. 3. 2013, č. j. 5 Azs 9/2012 – 64).

[52] Stěžovatel má na území České republiky přítelkyni a nezletilou dceru. S přítelkyní se seznámil asi rok před narozením dcery. Společně žili méně než půl roku v Mostě v bytě u známého, poté se stěžovatel odstěhoval za práci do Prahy a vídali se jednou za týden či dva. V té době, stejně jako po narození dcery, žila jeho přítelkyně u své matky v Mostě. Dcera se stěžovatelem nikdy nežila ve společné domácnosti. Ze spisu neplyne, že by na něm byla finančně závislá. Naopak z něj plyne, že přítelkyně je schopná se v případě jeho dočasné nepřítomnosti o dceru postarat.

[53] K ochraně rodinného a soukromého života cizince na území České republiky slouží primárně prostředky stanovené v zákoně o pobytu cizinců. Jak Nejvyšší správní soud uvedl např. ve svém rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94: „[a]zylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu zákona o azylu nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákon a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“

[54] Na stěžovatele proto nelze aplikovat § 14a zákona o azylu, neboť český právní řád obsahuje jiný právní prostředek, kterým se může domoci svých práv. Skutečnost, zda jsou či nejsou mechanismy zákona o pobytu cizinců pro stěžovatele „složitě“, není pro věc relevantní. K porušení mezinárodních závazků České republiky nedošlo. Stěžovatel má možnost upravit své rodinné poměry jiným způsobem než v rámci řízení o azylu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 187/2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003 a sp. zn. 5 Azs 46/2008).

[55] K namítaným chybějícím podkladům pro závěr, že dcera a přítelkyně žijí u přítelčiny matky a že o dceru bude i v případě vycestování stěžovatele náležitě postaráno, soud uvádí, že všechny tyto informace byly získány přímo od stěžovatele a jsou zaznamenány v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 8. 1. 2016 (srov. str. 2 protokolu).

[56] Řízení o udělení azylu v žádném případě nenahrazuje pobytové řízení cizinců a udělením azylu nelze obcházet jiné právní předpisy. Stěžovatel pobýval několik let na území České republiky nelegálně a dva dny po narození dcery požádal o udělení mezinárodní ochrany, aniž by mu k takové žádosti svědčil azylově relevantní důvod. Lze se proto ztotožnit se závěrem, že jeho žádost je zjevně účelová.

IV. Závěr a náklady řízení

[57] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[58] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu